

P6_TA-PROV(2006)0430

Strategisk partnerskab mellem EU og Sydafrika

Europa-Parlamentets beslutning om et strategisk partnerskab mellem EU og Sydafrika (2006/2234(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens meddelelse af 28. juni 2006 til Europa-Parlamentet og Rådet, "På vej mod et strategisk partnerskab mellem EU og Sydafrika" (KOM(2006)0347),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 28. juni 2006 til Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om orientering af Kommissionen om revisionen af aftalen om handel, udvikling og samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Sydafrika på den anden side (KOM(2006)0348),
- der henviser til, at aftalen om handel, udvikling og samarbejde (TDCA) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Sydafrika på den anden side¹, som blev undertegnet i oktober 1999 og blev anvendt midlertidigt fra januar 2000, og som trådte fuldt ud i kraft den 1. maj 2004,
- der henviser til partnerskabsaftalen mellem medlemmer af gruppen af (AVS) stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet på den ene side og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den anden side undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000² (Cotonou-aftalen),
- der henviser til rapporten fra FN's Millennium Project Task Force om "Investing in Development: a practical plan to achieve the Millennium Development Goals",
- der henviser til fælleserklæringen fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen om den europæiske konsensus om udvikling³,
- der henviser til sine beslutninger af 17. november 2005 om en udviklingsstrategi for Afrika⁴ og af 6. juli 2006 om partnerskab mellem EU og Vestindien for vækst, stabilitet og udvikling⁵,
- der henviser til forretningsordenens artikel 45,
- der henviser til betænkning fra Udviklingsudvalget (A6-0310/2006),

¹ EFT L 311 af 4.12.1999, s. 3.

² EFT L 317 15.12.2000, s. 3. Ændret ved aftale om ændring af partnerskabsaftalen (EUT L 209 af 11.8.2005, s. 27).

³ EUT C 46 af 24.2.2006, s. 1.

⁴ Vedtagne tekster, P6_TA(2005)0445.

⁵ Vedtagne tekster, P6_TA(2006)0304.

- A. der henviser til, at Sydafrika er den mest betydningsfulde politiske magt i Afrika syd for Sahara, navnlig inden for rammerne af Den Afrikanske Union og det nye partnerskab for Afrikas udvikling (NEPAD) på afrikansk plan og inden for rammerne af Det Sydlige Afrikas Udviklingsfællesskab (SADC) på regionalt plan, og en vigtig aktør på globalt plan, herunder i Verdenshandelsorganisationens (WTO) multilaterale handelsforhandlinger såvel som en stigende bidrager til fredsbevarelse og konfliktløsning i Afrika,
- B. der henviser til, at Sydafrika er den langt største økonomi i Afrika syd for Sahara såvel som blandt gruppen af (AVS) stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet, og at det efter WTO's 5. ministerkonference i Cancun har spillet en ledende rolle inden for G20 som repræsentant for Afrikas udviklingslande og gjort bestræbelser på at øge disse landes indflydelse i forhandlinger om spørgsmål, der har afgørende betydning for deres økonomier,
- C. der henviser til, at Sydafrika har handlet som medlem af WTO's Cairns-gruppe med henblik på at beskytte de landbrugseksporterende økonomiers interesser,
- D. der henviser til, at indkomstforskelle er blevet arvet fra apartheidtiden, hvor hovedparten af den hvide befolkning lever under forhold svarende til vestlige europæiske normer, mens hovedparten af den sorte befolkning lever under forhold svarende til dem i de mindst udviklede lande, idet næsten halvdelen af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen,
- E. der henviser til, at den sydafrikanske regerings strategi for Black Economic Empowerment (BEE) blev vedtaget i 2004 og har til formål at rette op på ulighederne fra apartheidtiden ved at øge de dårligt stillede befolkningsgruppers deltagelse i økonomien,
- F. der henviser til, at arbejdsløsheden er særdeles høj i Sydafrika med en officiel arbejdsløshedsprocent på over 30 %, og at den uofficielt anslås til omkring 40 %,
- G. der henviser til, at arbejdsløsheden afspejler fortsat racediskrimination, idet 50 % af den sorte befolkning, 27 % af den farvede befolkning, 17 % af den asiatiske befolkning og blot 6 % af den hvide befolkning er ramt af arbejdsløshed,
- H. der henviser til, at indvandrersituationen i Sydafrika er af en særlig karakter, idet Sydafrika på den ene side i årtier har været midtpunkt både for lovlig indvandring (f.eks. til guld- og diamantminerne) og for ulovlig indvandring (for at opnå en højere levestandard) fra hele den sydafrikanske region, og på den anden side er et land, der er hårdt ramt af "hjerneflugt"-fænomenet, særlig inden for sundhedssektoren,
- I. der henviser til, at den sydafrikanske regering har fastsat sine makroøkonomiske målsætninger i initiativet til øget og delt vækst i Sydafrika (ASGISA), der har til formål at øge den økonomiske vækst til 6 % og halvere arbejdsløsheden og fattigdommen inden 2014,
- J. der henviser til, at Sydafrika har det højeste antal af hiv-smittede personer i verden med 320.000 dødsfald som følge af aids i 2005, og at aids-pandemien er en humanitær tragedie, som især går ud over børn, som bliver forældreløse og udsættes for misbrug, og at den også påvirker den sydafrikanske økonomi,

- K. der henviser til, at Sydafrika er en drivkraft bag økonomien i hele regionen i Afrika syd for Sahara, og at den økonomiske udvikling i Sydafrika kan have en virkning på mindskelsen af fattigdom og opfyldelse af millennium-udviklingsmålene (MDG) på regionalt plan,
- L. der henviser til, at den høje kriminalitet lægger hindringer i vejen for den økonomiske udvikling og turistindustrien og lægger en dæmper på direkte udenlandsk investering,
- M. der henviser til, at EU er Sydafrikas vigtigste handelspartner, mens handlen med Sydafrika for EU er af begrænset betydning,
- N. der henviser til, at Sydafrika er fuldt medlem af Cotonou-aftalen og ikke berettiget til ikke-gensidige handelspræferencer og modtager ikke midler fra Den Europæiske Udviklingsfond, men deltager i det politiske samarbejde og i AVS/EU-institutionerne,
- O. der henviser til, at EU er langt den vigtigste donor for Sydafrika med omkring 70 % af donormidlerne, der udgør omkring 1,3 % af statsbudgettet,
- P. der henviser til, at de økonomiske og handelsmæssige forbindelser såvel som samarbejdet på det politiske, sociale, kulturelle og miljømæssige, sundhedsmæssige område og andre områder er fastsat i TDCA, som har til formål at etablere et frihandelsområde med en asymmetrisk tidsplan og beskyttelse af sårbare sektorer,
- Q. der henviser til, at Kommissionen har foreslået et nyt strategisk partnerskab mellem EU og Sydafrika med tre hovedmålsætninger, dvs. at skabe en samlet, kohærent og klar ramme, som dækker alle samarbejdsområder, at gå fra politisk dialog til strategisk politisk samarbejde og forbedre det eksisterende samarbejde ved hjælp af en revideret TDCA,
- R. der henviser til, at TDCA har gjort det muligt for EU at fjerne handelsbalanceunderskuddet over for Sydafrika og har medført en større byrde for Sydafrika end for EU med hensyn til toldjusteringer, der har bevirket, at EU drager mere fordel af den nuværende TDCA end Sydafrika,
- S. der henviser til, at EU's landbrugsprodukter og højteknologiske produkter kommer ind på det sydafrikanske marked med negative følger for landets landbrugssektor og udviklingen af Sydafrikas strategiske merværdiproduktion som f.eks. lægemidler, maskiner og køretøjer,
- T. der henviser til, at Sydafrika har allerede indgået betydelige forpligtelser under GATS på tjenesteydelsesområdet og er stillet over for væsentlige begrænsninger med at opnå et acceptabelt niveau for adgang og forsyningspligt,
- U. der henviser til, at Kommissionen agter at revidere TDCA, navnlig ved at indføje flere bestemmelser om handelsliberalisering og bindende tilsagn om tjenesteydelser, investeringer, offentlige indkøb, intellektuel ejendomsret, konkurrence, standardisering, told og oprindelsesregler,

- V. der henviser til, at medtagelsen af investeringer og offentlige indkøb kan medføre vanskeligheder for Sydafrika og for andre lande i Toldunionen for Det Sydlige Afrika (SACU),
- W. der henviser til, at Kommissionen også foreslår at bringe TDCA i overensstemmelse med den reviderede Cotonou-aftale med hensyn til spredning af masseødelæggelsesvåben, bekæmpelse af terrorisme, bekæmpelse af strafunddragelse og forebyggelse af lejesoldaters virksomhed,
- X. der henviser til, at Kommissionen den 14. november 2006 vil forelægge Det Fælles Samarbejdsråd EU-Sydafrika et udkast til handlingsplan for EU og Sydafrika med hensyn til gennemførelsen af det strategiske partnerskab,
1. glæder sig over Kommissionens tilgang, der er at træffe foranstaltninger med henblik på et strategisk partnerskab mellem EU og Sydafrika og foreslå en kohærent langsigtet ramme for samarbejdet;
 2. understreger, at dette strategiske partnerskab bør være en samlet ramme, hvorunder de eksisterende samarbejdsinstrumenter kan forbedre resultaterne til fordel for den sydafrikanske befolkning og økonomi;
 3. understreger, at det strategiske partnerskab bør supplere EU-Afrika-strategien og omfatte eksisterende arbejdsområder i forbindelse med udviklingssamarbejdsinstrumentet, de økonomiske partnerskabsaftaler (ØPA'er) og andre igangværende forhandlinger;
 4. understreger, at handlingsplanen bør have mindskelse af fattigdom som sin gennemgående målsætning i overensstemmelse med Cotonou-aftalen og med henblik på opfyldelse af MDG og tage hensyn til det strategiske partnerskabs virkninger på områdets lande og ØPA-forhandlingerne;
 5. understreger, at det fortsat bør være en politisk prioritet for den sydafrikanske regering at håndtere hiv/aids-problemet ved hjælp af en tilgang, hvor der er balance mellem forebyggelse (med fokus på seksuel og reproduktiv sundhed), behandling og helbredelse; glæder sig over regeringens støtte til et program for uddeling af antiretrovirale lægemidler, men fastholder ikke desto mindre, at gennemførelsen af programmet forbedres omgående;
 6. glæder sig over den nye tilgang, som er at gå fra politisk dialog til strategisk politisk samarbejde, hvor Sydafrika fungerer som "ankerland", der er i stand til at stræbe efter fælles målsætninger for regionale, afrikanske og globale spørgsmål, idet der tages hensyn til, at Sydafrika spiller en vigtig rolle som talsmand for landene i Afrika syd for Sahara i internationale fora som f.eks. WTO og De Forende Nationer;
 7. kræver, at Sydafrika får afklaret forbindelserne mellem SADC, SACU og TDCA med henblik på at udforme en mere konsekvent politik for regionaludvikling; opfordrer Kommissionen til at skabe klarhed over EU's politik over for SADC, SACU og TDCA under hensyntagen til ØPA-forhandlingerne;
 8. foreslår, at den politiske dialog mellem EU og Sydafrika udvikles yderligere ved, at parlamentariske delegationer fra EU og Sydafrika foretager regelmæssige

udvekslingsbesøg (hvilket er nødvendigt for at skabe en større gensidig forståelse for spørgsmål af fælles interesse og de to parter respektive demokratiske systemer og ansvarsområder);

9. understreger den særlige politiske rolle, som Sydafrika allerede spiller for hele det afrikanske kontinent (f.eks. i Sudan, Congo, Liberia); mener, at denne stilling skal anerkendes og støttes af Den Europæiske Union; understreger i denne sammenhæng vigtigheden af Den Afrikanske Union - som Sydafrika har været med til at grundlægge, og som det er et aktivt medlem af - som en mulig talsmand for det afrikanske kontinent i en globaliseret verden og håber på en yderligere udvikling af Den Afrikanske Union;
10. opfordrer i den sammenhæng Sydafrika til at udnytte denne politiske indflydelse til at tilvejebringe en fredelig løsning på krisen i nabolandet Zimbabwe;
11. opfordrer Kommissionen til at tage hensyn til, at Sydafrika har etableret vigtige politiske forbindelser og handelsforbindelser med asiatiske og latinamerikanske lande samt med udviklingslande inden for rammerne af internationale strukturer;
12. understreger, at handlingsplanen bør tage hensyn til de økonomiske forskelle mellem EU og Sydafrika, navnlig på handelsområdet, således som det - med hensyn til økonomier, der er delvist udviklet - er anerkendt af WTO i forbindelse med dens støtte til særlig og differentieret behandling, som vil gøre det muligt at bevare visse toldtakster og andre handelsforanstaltninger, der er nødvendige for at beskytte disse nye økonomier;
13. understreger, at der under handlingsplanen bør lægges særlig vægt på at skabe incitamenter for udenlandsk investering ved at udarbejde en innovativ strategi i samarbejde med de sydafrikanske myndigheder med henblik på at overvinde de største hindringer for investering, som f.eks. de sociale og økonomiske konsekvenser af aids, den høje kriminalitet og statens involvering i beskæftigelsespolitik og ejendomsforhold;
14. opfordrer indtrængende Kommissionen til ikke at insistere på at indføre elementer i den reviderede TDCA, som kunne svække Sydafrikas økonomiske udvikling eller kampen for at mindske fattigdom og ikke gribe ind i Sydafrikas beslutninger om den øgede deltagelse af den private sektor i forbindelse med levering af grundlæggende tjenesteydelser og tage ved lære af de mislykkede forhandlinger om frihandel mellem SACU og USA, hvori USA forsøgte at pålægge SACU uacceptable betingelser;
15. foreslår, at der i EU's budget afsættes bevillinger til at fremme den vanskelige handelsintegration i den sydafrikanske region;
16. foreslår, at handlingsplanen og EU's budget skal indeholde bevillinger til støtte af en forsvarlig energisikkerhedsstrategi for Sydafrika, der tager hensyn til klimaændringer og deres sociale og miljømæssige virkninger på de fattige i Sydafrika og regionen med fokus på bl.a. udvikling af vedvarende energikilder, navnlig mindre vandkraftværker, vindenergi og biomasse;
17. understreger, at handlingsplanen bør have en tilgang baseret på folkelig deltagelse og multi-interessenter og fokusere på fremme af sydafrikanske prioriteringer, herunder aktioner til bekæmpelse af spredningen af hiv, regeringens foranstaltninger til fordel for økonomisk opsving og kampen mod økonomisk ulighed, fremme social samhørighed og

sikre, at de økonomiske fordele spredes til andre end den fremvoksende økonomiske elite i overensstemmelse med ASGISA-initiativet og BEE-strategien;

18. foreslår, at man bør prioritere de anmodninger fra Sydafrika om teknisk bistand, som fokuserer på at opfylde landets udviklingsmål og bidrager til regionens sociale og økonomiske udvikling med henblik på at tilskynde andre afrikanske ledere til at påtage sig deres ansvar i forbindelse med udarbejdelse og gennemførelse af en bæredygtig model for økonomisk udvikling på det afrikanske kontinent;
19. foreslår endvidere, at der udvikles et samarbejdsområde inden for almen og faglig uddannelse, der omfatter udveksling af studerende og lærere samt et Sydafrika-afsnit i Erasmus Mundus-programmet;
20. bemærker de store fordele, som Sydafrika har opnået gennem lån fra Den Europæiske Investeringsbank, og kræver, at der opretholdes et mindst lige så højt støtteniveau i perioden 2007-2013, idet der tages hensyn til mikrovirksomheders og små og mellemstore virksomheders behov;
21. insisterer på, at udviklingsbistand bør fordeles lokalt, og at der kun ansættes eksterne eksperter og importeres varer, når der i regionen ikke er nogen tilsvarende ekspertise eller varer til rådighed;
22. understreger den pionerrolle inden for indvandringspolitik, som Sydafrika kunne spille for den sydafrikanske region og for det afrikanske kontinent som helhed takket være landets særlige erfaring inden for dette område; understreger derfor, at Sydafrika omgående skal øge sin indsats for at indføre en sammenhængende og effektiv migrationspolitik; opfordrer Rådet og Kommissionen til at fremme denne indsats gennem udveksling af erfaringer og fokusere på Sydafrikas særlige rolle i migrationsprogrammer som f.eks. Aeneas og dets opfølgingsprogram;
23. opfordrer indtrængende Kommissionen til fortsat at være i dialog med den sydafrikanske regering og inddrage parlamentet, lokale myndigheder og civilsamfundet i drøftelsen af det strategiske partnerskab, handlingsplanen og dens efterfølgende gennemførelse;
24. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter og Republikken Sydafrikas regering og Nationalforsamling.